

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK KALKINMA AJANSI

KIRSALDA EKONOMİK GELİŞİM MALİ DESTEK PROGRAMI

2014 Yılı Proje Teklif Çağrısı

Başvuru Rehberi

KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YÖNELİK

Referans No:	TR41-14-KK
---------------------	-------------------

KAYS Proje Girişi için Son Başvuru Tarihi: 14/02/2014, Saat: 17:00

Projenin Ajansa Teslimi için Son Başvuru Tarihi : 21/02/2014, Saat: 17:00

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR.....	2
1. KIRSALDA EKONOMİK GELİŞİM MALİ DESTEK PROGRAMI.....	6
1.1 Programın Gerekçesi	6
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri	10
1.3. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak.....	10
2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR	11
2.1. Uygunluk Kriterleri	12
2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri.....	12
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu.....	15
2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler	17
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	20
2.2. Başvuru Şekli ve İstenen Belgeler.....	24
2.2.1. Başvuru Şekli.....	24
2.2.2. İstenen Belgeler	27
2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih	32
2.2.4. Daha fazla bilgi almak için	32
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	32
2.3.1. Ön İnceleme.....	33
2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme.....	35
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi.....	37
2.4.1. Bildirimin İçeriği	37
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	37
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları.....	37
3. EKLER.....	42

TANIMLAR

Bu rehberde geçen;

Ajans: Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansını,

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan rehber belgeyi,

Başvuru Sahibi: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ajanstan proje veya faaliyet desteği almak üzere ajansa başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan TR41 Bursa Eskişehir Bilecik 2010-2013 Bölge Planı ve 2014-2023 dönemini kapsayan TR41 Bursa Eskişehir Bilecik Taslak Bölge Planı'nı,

Destek Yönetimi Kılavuzu: Ajanslarla karşılıklı etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akış ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, yararlanıcılarla imzalanacak tip sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabını,

Eş finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkıyı,

Faaliyet: Süresi, kapsamı ve bütçesi sınırlı, kısa ve basit şekilde düzenlenmiş acil ve/veya stratejik nitelikli işleri,

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi): Ajans desteklerinin ilanı, yürütülmesi ve projelerin değerlendirilmesi aşamalarının elektronik ortamda kontrol edilebildiği internet tabanlı yazılımı,

Mali Destek: Desteklenecek proje veya faaliyetlerin gider bütçelerinin, belirlenecek oranlarda ajans tarafından karşılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Menfaat İlişkisi: Proje veya faaliyetin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, yararlanıcılara ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durumu,

Ortak: Desteğe konu projenin hazırlanmasında, yürütülmesinde proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan, Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini imzalayan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Mali desteğe hak kazanan yararlanıcı tarafından projeye özel olarak açılan, kendisi tarafından sağlanan eş finansman da dâhil proje harcamalarının tamamının karşılandığı banka hesabını,

Sözleşme: Ajans ile yararlanıcı arasında imzalanan, destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşmayı ve eklerini,

Usulsüzlük: Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları,

TR41 Bölgesi: Türkiye'nin Avrupa Birliğine uyum süreci doğrultusunda, 2002/4720 no'lu kanun gereğince, Devlet Planlama Teşkilatı ve Türkiye İstatistik Enstitüsü tarafından oluşturulan ve 3 düzeyden oluşan İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre Bursa Eskişehir Bilecik illerinden oluşan Düzey 2 bölgesini,

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişileri,

Yasal Temsilci: Başvuru sahibinin yetkili karar organının doğrudan faaliyet desteği başvurusunda bulunmak için belirlediği, başvuru sahibinin beyanını ve proje ile ilgili belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiyi,

ifade eder.

PROGRAM ÖZETİ

Program Adı	Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı	
Programın Amacı	Bu mali destek programının amacı, Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde kırsal alanlarda tarım ve sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi ve tarım dışı faaliyetler ile ekonomik çeşitliliğin sağlanarak gelir artışına katkı sağlanmasıdır.	
Öncelikler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kırsalda tarım ürünlerinin ulusal ve uluslararası pazar standartlarına uygun olarak işlenmesinin, paketlenmesinin, etiketlenmesinin ve depolanmasının desteklenmesi, 2. Kırsalda tarım (bitkisel ve hayvansal üretim) dışı ekonomik çeşitliliğin sağlanması ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulması, 3. Kırsalda turizm potansiyelinin geliştirilmesi.	
Programın Toplam Bütçesi	11.000.000 TL	
Proje Başına Mali Destek Tutarı	Asgari 250.000 TL	Azami 1.000.000 TL
Proje Başına Mali Destek Oranı	Asgari % 25	Azami % 75
Süre	Azami 12 Ay	

<p>Uygun Başvuru Sahipleri</p>	<p>Yerel Yönetimler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Büyükşehir Belediyeleri • İl, İlçe, Belde belediyeleri, • İl Özel İdareleri • Mahalli İdare Birlikleri <p>Kamu Kurum ve Kuruluşları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valilikler • İl Müdürlükleri • Bölge Müdürlükleri • Kaymakamlıklar • İlçe Müdürlükleri • Diğer Kamu Kurumlarının İlde Bulunan En Üst Birimleri • Ticaret Borsası • Üniversiteler <p>Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ticaret ve/veya Sanayi Odaları • Esnaf ve Sanatkârlar Odaları • Meslek Odaları (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerindeki Şube Başkanlıkları) • Diğer Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları <p>Sivil Toplum Kuruluşları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan Dernekler, Vakıflar, Sendikalar, Federasyonlar, Konfederasyonlar <p>Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri</p> <p>Birlikler ve Kooperatifler</p> <p>Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan kar amacı gütmeyen Birlik ve Kooperatif Başkanlıkları</p>
<p>KAYS Proje Girişi için Son Başvuru Tarihi</p>	<p>14/02/2014 Saat: 17.00</p>
<p>Projenin Ajansa Teslimi için Son Başvuru Tarihi</p>	<p>21/02/2014 Saat: 17.00</p>

ÖNEMLİ UYARI: 14 Şubat 2014 tarihi Proje dosyasının KAYS Portalına girişi için son tarihtir ve başvuru dosyasının değerlendirilmesi kaydedilen bu dosya üzerinden yapılacaktır. 21 Şubat 2014 tarihi kaydedilmiş başvuru dosyasının ıslak imzalı ve destekleyici belgeler ile Ajansa sunulması gereken tarihi belirtmektedir.

1. KIRSALDA EKONOMİK GELİŞİM MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1 Programın Gerekçesi

Kırsal kalkınma, kırsalda çok sektörlü, yatay ve mekânsal bir kalkınmayı ifade eder. Kırsal kalkınma bu özellikleriyle, kırsal nüfusun yaşam kalitesinin artırılmasını, kırsalın sosyo-ekonomik olarak yaşanabilirliğinin artırılmasını, diğer bir deyişle kırsal toplumun kendi yöresinde sürdürülebilir iş ve yaşam koşullarına ulaşmasını amaçlar.

Kalkınma Bakanlığı tarafından kullanılan kır tanımına göre değerlendirildiğinde; 20.000'in altındaki yerleşim yerlerinde ve köy/beldelerde yaşayan nüfus, 2012 yılı itibariyle Bursa nüfusunun %11,03'ü, Eskişehir nüfusunun %15,19'u ve Bilecik nüfusunun %38,53'ünü oluşturmaktadır. Toplamda TR41 Bölgesinde kırdaki yaşayan nüfus 495.247'dir, bu nüfus da bölge nüfusunun %13,45'ine karşılık gelmektedir.

Bölgesel kalkınmanın önemli bir bileşeni olan kırsal kalkınma, Kalkınma Ajanslarının bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik sorumlulukları açısından önemli bir alandır. Kalkınma Ajansları, sorunların, ihtiyaçların ve potansiyellerin ortaya konduğu bölge planlama çalışmasının ardından, kırsal kalkınmayı destekleyecek bir yaklaşım içinde olmalıdır.

Kırsal Kalkınma programlarının uygulanmasını sağlamak amacıyla Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kaynakları da harekete geçiren Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, kırsal alanda destek sağlayan önemli kurumlardan biridir. Kurumun bölge illerimizden Bursa'da İl Koordinatörlüğü bulunmakta olup, kırsal kalkınmaya yönelik destekler yalnızca bu ilde verilebilmektedir. Kurum destekleri özel sektör işletmelerine yönelik olup, kar amacı gütmeyen kurumlara yönelik herhangi bir destek bulunmamaktadır. Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı tasarlanırken, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Bursa İl Koordinatörlüğü ile görüşmeler yapılmış, desteklerin birbiri ile uyum ve tamamlayıcılığı ön planda tutulmuştur.

Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı'nın hedef kitlesi kırsalda yaşayan nüfusa hizmet veren kar amacı gütmeyen tüzel kişilerdir. Bu ifadede kastedilen nüfus, bölge yerleşim yerleri özelliklerine göre değerlendirildiğinde, 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi rakamlarına göre 30.000 ve altında nüfusa sahip ilçelerde yaşayan nüfus ve 30.000'in üzerindeki ilçeler için ise o ilçelerin belde ve köylerinde yaşayan nüfustur.

Kırsal Kalkınmaya Yönelik Üst Ölçekli Plan Kararları:

Kırsal kalkınma ve kırsal alanda en önemli sektör olan tarımla ilgili kararlar Onuncu Kalkınma Planında (2014-2018), planın dört ana ekseninden *Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme ve Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre* eksenlerinde yer almaktadır.

Onuncu Kalkınma Planı'nda (2014-2018), '*Yaşanabilir Mekânlar, Sürdürülebilir Çevre*' gelişme eksenini bileşenlerinden olan '*Kırsal Kalkınma*' (2.3.6.) başlığı altında belirtilen amaç ve hedefler arasında:

- Kırsal kesimdeki asgari refah düzeyinin ülke ortalamasına yaklaştırılması temel amaçtır.
- Kırsal kalkınma politikasının temel hedefi, kırsal toplumun iş ve yaşam koşullarının, bulunduğu yörede iyileştirilmesidir. Kırsal politikanın genel çerçevesi ise; 'kırsal ekonominin ve istihdamın güçlendirilmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi ve yoksulluğun azaltılması, sosyal ve fiziki altyapının iyileştirilmesi ile çevre ve doğal kaynakların korunması olarak belirlenmiştir.

Yine aynı başlık altında politika olarak;

- Kırsal ekonominin üretim ve istihdam yapısı turizm, ticaret, gıda sanayi, küçük ölçekli üretim gibi tarım dışı ekonomik faaliyetlerle çeşitlendirilecektir,
- Orman köyleri başta olmak üzere, milli parklar gibi koruma alanlarının içinde veya civarında kurulu köyler ile dağ köylerinin dezavantajlı durumundan kaynaklanan kalkınma sorunlarını azaltmaya yönelik üretim ve gelir tabanlı destek araçları geliştirilecektir, ifadeleri yer almaktadır.

Kırsal ekonominin önemli bileşeni olan tarım sektörüyle ilgili olarak da, Onuncu Kalkınma Planı'nda (2014-2018), '*Yenilikçi Üretim, İstikrarlı Yüksek Büyüme*' gelişme ekseninde '*Tarım ve Gıda*' (2.2.15.) başlığı altında tarım sektörünün '*toplumun yeterli ve dengeli beslenmesini esas alan, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, örgütlülüğü ve verimliliği yüksek, etkin ve talebe dayalı üretim yapısıyla uluslararası rekabet gücünü artırmış, doğal kaynakları sürdürülebilir kullanan*' bir sektör olacağı planlanmıştır.

Aynı şekilde, tarım sektörü için Onuncu Kalkınma Planında, '*Tarım ve Gıda*' (2.2.15.) başlığında ise,

- Gıda güvenliğini teminen ürün piyasalarında ve çiftçi gelirlerinde istikrar gözetilerek etkin stok yönetimi, üretim, pazarlama ve tüketim zincirinde kayıpların azaltılması, piyasaların düzenlenmesine ilişkin idari ve teknik kapasitenin güçlendirilmesi ve dış ticaret araçlarının etkin kullanılması sağlanacaktır. Üretici örgütlerinin pazara erişimi kolaylaştırılacaktır,
- Tarım ve sanayi işletmelerinin işbirliği ve entegrasyonu sağlanacak, yerel ve geleneksel ürünlerin katma değeri ve ihracata katkısı artırılacaktır,
- Katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesine, gen kaynaklarının korunmasına, ıslah çalışmalarına, nanoteknoloji ve biyoteknolojiye yönelik araştırmalara öncelik verilecek, tarım ve gıda odaklı teknoparklar ile sektörel teknoloji platformlarının tesis edilmesi sağlanacaktır, politika maddeleri yer almaktadır.

Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı (2010-2013)'nin altı gelişme ekseninden biri '*Tarımda Verimlilik ve Kırsal Kalkınma*' eksenidir. Bu ekseninde yer alan amaçlar ise:

- İstikrarlı bir ortamda katma değer üreten rekabetçi hayvansal üretimin yapılması,
- Gıda güvenliği ile birlikte, kalite ve verimliliği artırarak, pazar şansı yüksek bitkisel ürünlerin üretiminin yapılması,
- Tarım, hayvancılık ve sanayi entegrasyonunun sağlanması ve tarımsal pazarlama altyapısının güçlendirilmesi,
- Kırsal ekonominin gelişimini destekleyerek, kırsal alanların sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlanması ve kırsal toplumun yaşam şartlarının iyileştirilmesidir.

Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı (2010-2013)'nda kırsal ekonominin gelişiminin ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasıyla ilgili amaca bağlı olarak iki hedef belirlenmiş durumdadır:

- Kırsal kesimin ekonomik durumunun iyileştirilmesi, katılımcı bir yaklaşımla tarım dışı gelir getirici faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, desteklenmesi ve iş imkânlarının artırılması,
- Kırdan kente göçün hızını azaltmak için kırsal alanda temel hizmetlerin iyileştirilmesi.

Bursa Eskişehir Bilecik Taslak Bölge Planı (2014-2023) çerçevesinde üç gelişme ekseninden biri olan '*Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevre*' ekseninde kırsal

kalkınma konusu yer almakta, yine kırsalda önemli sektör olan tarım konusu ise *'Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü'* ekseninde yerini bulmaktadır.

'Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevre' gelişme ekseninde yer alan *'Kırsal Yaşamın Sürdürülebilirliğinin Sağlanması ve Kırsal Kalkınma'* gelişme eksenindeki tedbirler arasında,

- Agro turizm, ekoturizm, yayla turizmi, gastronomi turizmi ve doğa turizmi açısından zengin bir potansiyele sahip olan bölgenin altyapı ve tanıtım açısından desteklenerek kırsal ekonominin canlandırılması,
- Yerel kültürel değerlerin yaşatılması amacıyla aynı zamanda ticari değeri olabilecek ürünlerin üretiminin desteklenmesi, bu amaçla ilgili kuruluşlarca küçük ölçekli hibe ve kredi verilmesi,
- Kırsal yörelerin ekonomik değer arz eden doğal kaynak potansiyeli ile mevcut tarımsal ürün deseni esas alınarak kırsal ekonominin üretim ve istihdam yapısının tarım dışı ekonomik faaliyetler lehine çeşitlendirilmesi (el sanatları, kültür balıkçılığı vb.),
- Odun dışı orman ürünlerinin gelir getirici ürün olarak değerlendirilmesi, tıbbi ve aromatik bitki potansiyeline yönelik envanterin tamamlanması tedbirleri yer almaktadır.

'Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü' gelişme ekseninde yer alan dokuzuncu öncelik olan *'Güvenli gıda üretmek üzere kaynakların verimli kullanılmasıyla tarımın sürdürülebilirliğinin sağlanması'* önceliği altındaki tedbirlerden:

- Sürdürülebilir tarım için tarımsal ürünlerin pazarlanmasının geliştirilmesine yönelik üretici ve tüketici arasındaki aracı basamaklarının azaltılması, ürünlerin depolama ve nakliye olanakları ile ürün pazarlamasına ilişkin ulaşım imkânlarının geliştirilmesi, rekabet üstünlüğü sağlayan ürünlerin tanıtımı gibi faaliyetlerin yürütülmesi,
- Gıda denetimlerinin düzenliliğinin, gıda ve tarım analiz laboratuvarlarının geliştirilmesinin sağlanması,
- Tarım ve tarıma dayalı sanayinin birlikte sürdürülebilirliğini sağlayacak rekabet gücünü arttırıcı çalışmaların yürütülmesi,

tedbirleri ile TR41 Bölgesinde kırsalın kalkınmasına katkıda bulunmak hedeflenmektedir.

“Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı” TR41 Taslak Bölge Planı’nda ve üst ölçekli planlarda yer alan amaçların ve tedbirlerin gerçekleşmesine ve bölgede ihtiyaç duyulan kırsal kalkınmaya katkı sağlayacaktır.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Bu mali destek programının amacı, Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde kırsal alanlarda tarım ve sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi ve tarım dışı faaliyetler ile ekonomik çeşitliliğin sağlanarak gelir artışına katkı sağlanmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda desteklenecek projeler için öncelik alanları şunlardır:

1. Kırsalda tarım ürünlerinin ulusal ve uluslararası pazar standartlarına uygun olarak işlenmesinin, paketlenmesinin, etiketlenmesinin ve depolanmasının desteklenmesi,
2. Kırsalda tarım (bitkisel ve hayvansal üretim) dışı ekonomik çeşitliliğin sağlanması ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulması,
3. Kırsalda turizm potansiyelinin geliştirilmesidir.

UYARI: Bu program kapsamında sunulan projeler, başarılı bulunmaları halinde, sözleşmelerin imzalanmasının hemen ardından uygulamaya başlanacak durumda olmalıdır. Projelerle ilgili izin, ruhsat, proje, finansman, ÇED Raporu, mülkiyet vb. ilgili hususlar sözleşme tarihine kadar çözülmelidir.

1.3. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından 2014 yılı mali destek programlarına ayrılan toplam kaynak tutarı 50.000.000 TL olup, mali destek programları ve sağlanacak destek miktarları aşağıdaki gibidir:

Mali Destek Programının Adı	Destek Miktarı (TL)
Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı	10.000.000
Kırsalda Ekonomik Gelişim	11.000.000
İşbirliği ve Gelişim	10.000.000
Çevre Küçük Ölçekli Altyapı	9.000.000
Çevre Dostu Üretim (KOBİ)	10.000.000

Ajans, değerlendirme s¼reci sonunda gerekli g¼r¼len durumlarda program b¼t¼çeleri arasında kaynak aktarımı yapabilecektir. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

Asgari tutar	250.000 TL
Azami tutar	1.000.000 TL

Desteklerin Oranı

Ajans tarafından sağlanacak destek, proje toplam uygun maliyetinin en az %25'i, en fazla %75'i oranında olabilir.

UYARI: Yukarıda belirtilen destek tutarları ve destek oranlarının dışında kalan destek taleplerini i¼eren projeler ön inceleme aşamasında elenerek, teknik ve mali değerlendirmeye alınmayacaktır.

Projenin toplam b¼t¼çesinin mali destek dışında kalan tutarı, başvuru sahibi tarafından eş finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üç¼nc¼ taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her hal¼karda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yük¼ml¼l¼ę¼ yararlanıcının kendi taahh¼d¼ hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. TEKLİF ÇAğRISINA İLİşKİN KURALLAR

Bu bölümde; Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği” ve “Destek Yönetim Kılavuzu” hük¼mlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri, başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik hük¼mlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansının 2014 yılı bütçesi onaylanmadan duyurulacak ve başvurular alınmaya başlanacaktır. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı 2014 yılı bütçesinin onaylanmaması veya bu destek programının yürütülmesini zorlaştıracak diğer hallerin ortaya çıkması halinde sürecin herhangi bir aşamasında destek programını iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan her hangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1.Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1.Uygun Başvuru Sahipleri

Yerel Yönetimler

- Büyükşehir Belediyeleri
- İl, İlçe, Belde belediyeleri,
- İl Özel İdareleri
- Mahalli İdare Birlikleri

Kamu Kurum ve Kuruluşları

- Valilikler
- İl Müdürlükleri
- Bölge Müdürlükleri
- Kaymakamlıklar
- İlçe Müdürlükleri
- Diğer Kamu Kurumlarının İlde Bulunan En Üst Birimleri
- Ticaret Borsası
- Üniversiteler

Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları

- Ticaret ve/veya Sanayi Odaları
- Esnaf ve Sanatkârlar Odaları
- Meslek Odaları (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerindeki Şube Başkanlıkları)

- Diğer Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları

Sivil Toplum Kuruluşları

- Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan Dernekler, Vakıflar, Sendikalar, Federasyonlar, Konfederasyonlar

Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri

Birlikler ve Kooperatifler

- Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan kar amacı gütmeyen Birlik ve Kooperatif Başkanlıkları

UYARI: Bu programda, kar amacı güden kuruluşlar başvuru sahibi ya da ortak olarak yer alamazlar, ancak iştirakçi olarak projeye katılabilirler.

Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Tüzel kişiliği haiz olması (Kamu kurum ve kuruluşları için bu şart aranmaz),
- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması,
- Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi.

Ayrıca, başvuru sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta belirtilen benzer durumlarda olanlar,
- b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,
- c) Haklarında, görevlerini ağır bir şekilde kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,

d) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Mahalli idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Kamu kurum ve kuruluşları dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Mahalli idareler dışındaki başvuru sahiplerinden, söz konusu proje veya faaliyetine ilgili ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,

e) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak suçlarından kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,

f) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir destek yardımına ilişkin yükümlülükler uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler.

UYARI: Sözleşme esnasında yukarıdaki koşulların (vergi borcu, SGK borcu, kesinleşmiş haciz işlemi bulunması, Ajansa katkı payı borcu bulunması gibi) **başvuru sahibi ve varsa ortakları** tarafından sağlanamaması durumunda sözleşme imzalanamayacak ve sözleşme aşamasında ortaklıktan feragat edilemeyecektir.

Mali Destek Programının açıklandığı sırada aşağıdaki maddelerde belirtilen durumlarda bulunan başvuru sahipleri de destek almaya hak kazanamazlar;

g) Teklif edilen faaliyet dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar,

h) Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgilerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgileri temin edemeyenler,

i) Mevcut veya daha önceki destek programlarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler.

Yukarıda madde (a), (c), (d), (f), (h) ve (i)'de belirtilen durumlarda, destek programlarına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b) ve (e)'de belirtilen durumlarda, destek programlarına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Bu mali destek programının Başvuru Formu “Başvuru Sahibinin Beyannamesi” bölümünde, başvuru sahipleri, yukarıdaki (a)’dan (f)’ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

UYARI: 5449 Sayılı Kanununun 19. Maddesinin (d) ve (e) bendi kapsamında belirtilen Ajans katkı payları ve bunlarla ilgili diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen Belediyeler, İl Özel İdareleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları “Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği” uyarınca, BEBKA’dan destek alamazlar. Bu sebeple söz konusu başvuru sahipleri, destek almaya hak kazanırlar ise;

1) 2009 ve 2010 yıllarında ödenmesi gereken Ajans katkı paylarının tamamının ödenmiş veya 6111 sayılı kanun kapsamında yapılandırılarak muaccel hale gelmiş taksitlerinin ödenmiş olması,

2) 2011, 2012 ve 2013 yıllarında ödenmesi gereken Ajans katkı paylarının tamamının ödenmiş olması gerekmektedir.

Başvuru sahipleri ve varsa proje ortaklarının Ajansa katkı payı borcu bulunması, söz konusu kurumların proje başvurusu yapmalarına engel değildir. Sözleşmelerin imzalanarak Ajanstan destek alınabilmesi için Ajans bütçe paylarının başvuru sahipleri ve varsa ortakları tarafından sözleşme imzalanmadan önce ödenmiş olması gerekmektedir.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Başvuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları harcamalar destek yararlanıcısının yaptığı harcamalarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1’de belirtilen koşullardan “Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması” dışında, **Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini** karşılamalıdırlar.

Projeye ortak olacak kuruluşlar için, başvuru sisteminde yer alan ortaklık bilgileri bölümü doldurulmalı ve bu bölümün çıktısı tüm ortakların yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

UYARI: Projede uygun olmayan ortakların yer alması, proje teklifinin reddedilmesine neden olacaktır. Uygun başvuru sahibi/ortak olarak yukarıda belirtilenler arasında yer almayan kurum/kuruluşlar projelere iştirakçi olarak katılabilirler.

İştirakçiler

Başvuru sahibi veya ortak olmayan kurum/kuruluşlar, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, projeye **iştirakçi** olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmeyecektir.

Projeye iştirakçi olacak kuruluşlar için, başvuru sisteminde yer alan iştirakçi bilgileri bölümü doldurulmalı ve bu bölümün çıktısı tüm iştirakçilerin yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

UYARI: Proje kapsamında öngörülen mal veya hizmet alımları, projeye başvuru sahibi, ortak veya iştirakçi olarak katılan kurum veya kuruluşlar ile bu kurum ve kuruluşlar ile menfaat ilişkisi içerisinde olan gerçek ve tüzel kişiliklerden yapılamaz. Proje ortağı veya iştirakçiden yapılacak mal veya hizmet alımlarına ilişkin maliyetler, Ajans tarafından **uygun olmayan maliyet** olarak değerlendirilecek ve bu harcamalar proje bütçesinden karşılanamayacaktır. Bu nedenle, proje kapsamında kendisinden mal veya hizmet alınması öngörülen kurum veya kuruluşların projeye ortak veya iştirakçi olarak **katılmaması** önerilir.

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

UYARI: Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde başvuru sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler

Süre

Proje süresi en fazla **12** ay olabilir. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak ve **program önceliklerinden en az birinin kapsamına giren projeler** uygun kabul edilmektedir.

Aşağıda bu program kapsamında başvurulabilecek örnek proje konuları, öncelikler bazında sıralanmıştır. Bu örnek proje konuları sadece fikir verme amaçlı olup, öncelikler ile uyumlu olmak şartıyla, burada belirtilen örnekler dışında da proje konuları geliştirilebilir. Sunulan projenin aşağıdaki konular ile doğrudan ilgili olması o projenin destek almaya hak kazanacağı anlamına gelmemektedir.

Örnek Proje Konuları:

Öncelik 1: Kırsalda tarım ürünlerinin ulusal ve uluslararası pazar standartlarına uygun olarak işlenmesinin, paketlenmesinin, etiketlenmesinin ve depolanmasının desteklenmesi

Öncelik 1 için Örnek Proje Konuları:

- Bölgede üretilen tarımsal ürünlerin kalite ve verimliliğinin, katma değerinin artırılmasına yönelik projeler,
- Bölgede üretilen yerel ürünlerin coğrafi etiketleme ve tanıtımına yönelik projeler,
- Bölgede yetiştirilen tarımsal ürünlerin ulusal ve uluslararası pazar paylarının artırılmasına yönelik projeler,
- Bölgeye özgü doğal soğuk hava depolarında teknolojik altyapının geliştirilmesine yönelik projeler,

- Bölgede üretilen yerel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, depolanması, markalaşması ve tanıtımına yönelik projeler,
- Geleneksel üretim teknikleri ile üretilen tarımsal ürünlerin satış ve pazarlanmasına yönelik projeler,
- Zeytin ve zeytinyağı işlenmesine yönelik projeler,
- Entegre süt ve süt ürünleri tesisi projeleri.

Öncelik 2: Kırsalda tarım (bitkisel ve hayvansal üretim) dışı ekonomik çeşitliliğin sağlanması ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulması

Öncelik 2 için Örnek Proje Konuları:

- Orman ürünleri işleme projeleri,
- Kırsaldaki tarım dışı işletmelerin kapasite kullanım oranlarının veya kapasitelerinin artırılmasına yönelik projeler.

Öncelik 3: Kırsalda turizm potansiyelinin geliştirilmesi

Öncelik 3 için Örnek Proje Konuları:

- Kırsaldaki turistik konaklama imkânlarını geliştirmeye yönelik projeler,
- Yöreye özgü el sanatlarının üretim ve pazarlaması ile ticarileştirilmesine ve markalaştırılmasına yönelik faaliyetler,
- Yayla turizmi, eko turizm, agro turizm, çiftlik turizmi gibi alternatif turizm türlerinin geliştirilmesine, standart kazanmasına yönelik faaliyetler,
- Kırsal turizm alanlarında ziyaretçilere yol gösterecek ve onları bilgilendirecek levha, pano, tabela gibi donatıların düzenlenmesi ve/veya geliştirilmesine yönelik projeler,
- Şehirlerarası yol güzergâhlarında yerel ürün satış ünitelerinin düzenlenmesi.

UYARI: Projelerin üniversite işbirliğiyle tasarlanması ve uygulanması durumunda 3 puana kadar ilave puan verilebilecektir. 3 tam puanın alınabilmesi üniversitenin projede somut rol alarak birikimini projeye yansıtması ile mümkündür. Projede üniversite işbirliğinden puan alınması için üniversitenin ortak olması şart değildir, bu işbirliği hizmet alımı şeklinde de olabilir. Bu nedenle, proje faaliyetlerinde üniversite ile gerçekleştirilecek faaliyetler detaylı olarak anlatılmalı, özellikle kendisinden hizmet alımı yapılacak üniversitelerin ortak/iştirakçi olarak **seçilmemesine** dikkat edilmelidir.

Tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- %15'ten fazla alkol ihtiva eden içeceklerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse),
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

2014 yılı Mali Destek Programları kapsamında Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı, Kırsalda Ekonomik Gelişim, İşbirliği ve Gelişim, Çevre Küçük Ölçekli Altyapı ve Çevre Dostu Üretim (KOBİ) olmak üzere beş program bulunmaktadır. Bir başvuru sahibi, **bir programa en fazla bir olmak üzere toplamda en fazla iki proje başvurusu** yapabilir ve bu iki projeden **ikisi için de destek alabilir**. Başvuru sahipleri tarafından bu sınırların üzerinde başvuru yapılması halinde, başvuru tarihi ve saati **önce** olan proje teklifi dikkate alınır, diğerleri değerlendirme dışı bırakılır.

Başvuru sahibi, son üç yıl içerisinde ulusal ve uluslararası (Avrupa Birliği, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, Büyükelçilik hibeleri, TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV vb.)

kaynaklardan aldıkları tüm mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, başvuru formunda belirtmek zorundadırlar.

Başvuru sahibi, bir proje için başka bir kuruluştan hibe almış ise aynı proje için Ajansa mali destek başvurusunda bulunamaz ve destek alamaz.

UYARI: “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, Ajans tarafından sağlanan mali desteklerden yararlanamaz. Yatırım Teşvik belgesine sahip başvuru sahiplerinin başvuruda bulunmasında veya destek almasında herhangi bir engel bulunmamakla beraber, teşvik belgesine konu hiçbir harcama (ekipman, makine ve diğer harcamalar) proje kapsamında desteklenmeyecektir. Ayrıca, söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için Hazine Müsteşarlığına teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında yararlanan destekler, ilgili mevzuatı çerçevesinde EKONOMİ BAKANLIĞI TARAFINDAN tahsil edilir. Bu hüküm 14.4.2011 tarihinden sonra yapılmış olan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri için uygulanmakta olup, bu tarihten önceki müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri için söz konusu hüküm uygulanmamaktadır. (14 Nisan 2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar” başlıklı 2011/1597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 8. maddesine EK 1. Maddesi)

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil, **gerçek maliyetlere** (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetlere) **dayandırılmalıdır**.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS başvuru modülünde yer alan proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,

- Proje bütçesinde tanımlı olması
- Yararlanıcının veya ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.
- Proje bütçesi TL cinsinden ve KDV Dahil olarak hazırlanmalıdır.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

1. Uygun Doğrudan Maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve piyasa fiyatlarına uygun gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Proje yöneticisinin (1 kişi) brüt maaş veya ücreti (net maaşı, sosyal sigorta primi, ilgili diğer ücret ve maliyetler). Bu tutar toplamda aylık brüt 3.000 TL'yi geçemez. Proje yöneticisi, başvuru sahibi kurumun kendi personeli ise bu tutar eş finansman olarak da sayılabilir. Kurumun proje yöneticisi dışındaki mevcut personel maaş giderleri bütçeye yazılmamalıdır.

UYARI: İnsan Kaynakları kalemine yazılacak olan maaş giderlerinin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için başvuru sahibi ya da ortaklar tarafından düzenlenmiş bordro talep edilecektir. Başvuru sahibi veya ortaklar adına bordro hazırlayamayacak kurum ve kuruluşlar, bu harcamaları bütçede “İnsan Kaynakları” yerine “Diğer (hizmet alımları)” bütçe kalemi altında belirtmeleri tavsiye olunur.

- Proje yöneticisi haricinde, proje ile ilgili yeni istihdam edilecek olan personelin brüt maaş veya ücretleri.
- Proje yöneticisi veya projede görev alacak diğer insan kaynağı ihtiyacı için yapılacak hizmet alımları

UYARI: Teknik ve idari konularla ilgili insan kaynaklarına yönelik yapılacak olan hizmet alımları (eğitim, danışmanlık vb.) bütçede yer alan “Diğer” kalemi altına yazılmalıdır, insan kaynakları bütçe kalemine yazılmamalıdır.

- Gündelik giderleri (Günlük yurtiçi 50 TL, yurtdışı 100 TL’yi aşamaz.)¹
- Seyahat ve konaklama giderleri (bu giderler proje toplam bütçesinin %5’ini geçemez.)
- Yeni ekipman, mal ve hizmet satın alma maliyetleri,
- Sarf malzemesi maliyetleri,
- Küçük ölçekli yapım işleri (inşaat) maliyetleri **(Bu tutar proje bütçesinde öngörülen destek tutarının %30’unu geçemez)** (Küçük ölçekli yapım işlerine, makine veya ekipmanın çalışma alanına monte edilmesi aşamasındaki tadilat, yer açma, onarım, boya, badana, tesisat gibi küçük inşaat işleri dâhildir. Bunların dışındaki yeni bina inşaatı veya inşaatı devam eden binanın tamamlanmasına ilişkin büyük yapım işleri uygun maliyet değildir.)
- Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) veya Yeminli Mali Müşavir (YMM) veya bağımsız denetim şirketleri tarafından gerçekleştirilen nihai denetim maliyetleri (Toplam 5.000 TL’yi geçemez),
- Görünürlük maliyetleri (bu giderler, proje toplam bütçesinin %2’sini aşamaz)

UYARI: Yararlanıcı, sözleşme kapsamında temin etmiş olduğu tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle başkasına devredemez, rehin ve teminat

¹ Yukarıda verilen gündelik tutarı limitleri üst sınır olup kurumun kendi personeli için verebileceği tutarları aşamaz. Proje kapsamında gündelik maliyetlerinin uygun sayılabilmesi için proje personeline çalıştığı kurum tarafından ilgili ödemelerin yapılmış olması ve söz konusu harcamaya ilişkin görevlendirme, harcırah beyan formu, ödeme emri vb. belgelerin ara/nihai rapor döneminde Ajansa sunulması gerekmektedir.

olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz. Proje uygulama süresini takiben 3 yıl içerisinde yapılan denetimlerde, proje kapsamında elde edilen malzeme ve ekipmanın atıl vaziyette bulunduğu Ajans tarafından tespit edilmesi halinde, bunun gerekçesini makul ve haklı nedenlerle ispat edemeyen destek yararlanıcısı, ilgili malzeme ve ekipman için sağlanan desteği yasal faiziyle birlikte ödemeyi beyan ve kabul eder.

2. Uygun Dolaylı Maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla ilgili projeye mahsus olarak oluşturulmuş yeni ofise ilişkin genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri vb.) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin % 2'sini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan tutardır. Söz konusu ofise ait harcamalar ayrı bir fatura ile belgelendirilebilmelidir. Ajans tarafından talep edilmesi durumunda, bu maliyetlere ilişkin harcama belgeleri sunulmak zorundadır.

Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Sadece ulaşım altyapısı (yol yapımı vb.) ve kanalizasyon yapımına yönelik harcamalar,
- Kamulaştırma bedeli,
- Leasing ve amortisman giderleri,
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir destek programı kapsamında finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları, istimlak bedelleri,
- İkinci el ekipman alımları,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,

- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Başvuru sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlar için yapılacak ödemeler,
- Binek ve ticari araç alımı,

Başvuruların değerlendirilmesi sürecinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği Madde 21/10 uyarınca, **Ajans gerekli gördüğü bütçe kalemleri için açıklama talebinde bulunabilir ve bütçe tutarlarını yeniden belirleyebilir.** Bu nedenle, başvuru sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararındır. Bütçe kalemleri ve gerekçeleri, KAYS başvuru modülü bütçe formunda ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır. Özellikle götürü maliyetler, inşaat maliyetleri, danışmanlık maliyetleri gibi maliyetler tek kalem olarak yazılmamalı, alt kalemlerle detaylandırılarak birim ve birim maliyet üzerinden ifade edilmelidir. Ayrıca, bütçede marka/model adı geçmemesine dikkat edilmelidir.

UYARI: Başvuru Formunda yer verilmeyen ve açıklanmayan bir faaliyete ilişkin bir harcamanın proje bütçesinde yer almaması gerekmektedir. Bu şekilde başvuru formunda yer almayan faaliyetlere ait harcamalar, Ajans tarafından bütçeden çıkarılabilecektir.

Aynı Katkılar

Yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez.

Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

2.2. Başvuru Şekli ve İstenen Belgeler

2.2.1. Başvuru Şekli

Başvurular, <http://portal.kays.kalkinma.gov.tr/> adresine girilerek KAYS başvuru modülünden yapılacak ve bu sistem üzerinden indirilecek başvuru formunun ajansa teslim edilmesiyle tamamlanmış olacaktır. Bir başvuru sahibinin başvuru

yapabilmesi için öncelikle yukarıdaki adrese girip “Başvuru Sahibi” olarak sisteme kayıt olması gerekmektedir. Sisteme kayıt olan başvuru sahibinin e-posta adresine onay kodu gelecektir. Bu kodun sisteme girilmesiyle birlikte kullanıcı aktif olacak ve sistem üzerinde açık olan teklif çağrılarına başvuru yapabilecektir.

Ajans tarafından ilan edilmiş proje teklif çağruları KAYS başvuru modülünde açık olarak görünecek ve başvuru sahipleri bu çağrılara ilgili alanları doldurarak başvuru yapabilecektir. Sistemin kullanımı ile ilgili detaylı bilgi ve kılavuza www.bebka.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Başvuru formu ve eklerinin (bütçe, mantıksal çerçeve, vb.) mutlaka sistem üzerinden doldurulması gerekmektedir. Elektronik ortamda yapılmayan başvurular kabul edilmeyecektir. Sistem üzerinde ilgili bütün alanlar kılavuza göre doldurulduktan sonra başvuru tamamlama işlemi yapılarak başvuru tamamlanacaktır. Bu aşamadan sonra sistemde yer alan proje üzerinde değişiklik yapılamayacaktır.

UYARI: Ajansa sunulan nüshalarla elektronik ortamda yapılan başvurular arasında farklılık olması halinde elektronik nüshalar esas alınacaktır. Proje değerlendirmeleri elektronik ortamda sunulan bilgi ve belgeler üzerinden yapılacaktır.

“Başvuru formu indir” butonundan, kaydedilen bilgiler PDF dosyası formatında indirilecek, “başvuru kapak sayfası indir” butonundan da projenin koyulacağı zarfın üzerine yapıştırılacak form indirilecektir. **Başvuru formunun tüm sayfaları paraflanıp ilgili yerler imzalanacaktır.** Daha sonra başvuru formunun arkasına destekleyici belgeler aşağıda belirtilen sırada eklenerek, delgeçle delinip telli dosyalara yerleştirilecektir. **Evrakın, şeffaf dosyaya konulmamasına ve zımbalanmamasına dikkat edilmelidir.**

Proje dosyası 1 asıl ve 1 kopya olacak şekilde hazırlanmalıdır. Asıl belgelerin kırmızı, kopyasının ise mavi dosyaya konulması gerekmektedir. Her iki dosya da aynı zarf içine konulup kapatıldıktan sonra, zarfın dışına “Başvuru Kapak Sayfası” yapıştırılmalıdır.

Hazırlanan proje başvuru dosyaları taahhütlü posta yoluyla, kargo ile gönderilebilir veya elden aşağıdaki adreslerden birine teslim edilebilir. Ajans, bu

dosyaları teslim aldıktan sonra referans numarası oluşturulacak ve başvuru ancak bu şartla tamamlanmış olacaktır.

ÖNEMLİ UYARI : 14 Şubat 2014 tarihi Proje dosyasının KAYS Portalına girişi için son tarihtir ve başvuru dosyasının değerlendirilmesi kaydedilen bu dosya üzerinden yapılacaktır. 21 Şubat 2014 tarihi kaydedilmiş başvuru dosyasının ıslak imzalı ve destekleyici belgeler ile Ajansa sunulması gereken tarihi belirtmektedir.

Proje Başvurularının Teslim Edilebileceği Adresler

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Yeni Yalova Yolu 4.Km, Buttım İş Merkezi

Buttım Plaza, Kat: 6-8 Osmangazi / BURSA

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

İki Eylül Cad. No:121 İl Genel Meclis Binası K:1

Odunpazarı / ESKİŞEHİR

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

Hürriyet Mah. Dumlupınar 5. Sok. No:2

Bilecik İl Özel İdaresi Binası BİLECİK

UYARI: Sisteme kayıt edilen projelerin çıktılarını Ajansa teslim edilmeden proje başvurusu tamamlanamaz.

Yukarıda belirtilen yollarla teslim edilmeyen (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir.

Sistem üzerinde, başvuru formunda doldurulacak alanlar ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır.

Başvurularınızın sadece yazdığınız bilgiler ve sunmuş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz.

Proje başvuru paketi ve destekleyici belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru Sahipleri, başvurularının eksiksiz olup olmadığını Başvuru Rehberinde yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Bu kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun **reddine yol açabilir.**

Sunulan bilginin açık ve anlaşılır olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

2.2.2. İstenen Belgeler

Destekleyici belgeler, başvuru aşamasında ve sözleşme aşamasında istenen belgeler olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Sözleşme aşamasında istenen belgeler projenin kabulü halinde kısa bir süre zarfında başvuru sahibi ve ortağından talep edileceği için şimdiden dikkatle incelenmeli ve varsa gerekli ön hazırlıklar yapılmalıdır.

UYARI: Ajans gerekli gördüğü takdirde sözleşme öncesi ilave belge isteyebilir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

1. Başvuru sahibi ve ortağının dolduracağı “Bilgi Formu” ıslak imzalı ve mühürlü olarak sunulacaktır. Bu matbu form KAYS Sisteminden indirilecek olup, forma aşağıdaki belgeler eklenmelidir.

Belediyeler	<u>Belediye meclisi</u> tarafından “Bilgi Formu”ndaki ifadeleri içeren karar alınmalı veya “Bilgi Formu” meclis kararına ek olarak onaylanmalıdır.
Mahalli İdare Birlikleri	<u>Birlik meclisi</u> veya Birlik meclisi tarafından yetkilendirilen kurul/organ tarafından “Bilgi

	Formu”ndaki ifadeleri içeren karar alınmalı veya “Bilgi Formu” meclis/kurul/organ kararına ek olarak onaylanmalıdır.
İl Özel İdaresi	<u>İl genel meclisi</u> tarafından “Bilgi Formu”nda ifadeleri içeren karar alınmalı veya “Bilgi Formu” meclis kararına ek olarak onaylanmalıdır.
Kamu Kurum ve Kuruluşları	“Bilgi Formu” kurumun en üst yetkili amiri tarafından imzalanmalıdır.
Üniversiteler	<u>Üniversite Yönetim Kurulu</u> tarafından “Bilgi Formu”ndaki ifadeleri içeren karar alınmalı veya “Bilgi Formu” yönetim kurulu kararına ek olarak onaylanmalıdır. (Üniversitenin ortak veya iştirakçi olduğu durumlarda üniversite tarafından projeye eş finansman katkısı yoksa rektör onayı yeterlidir.)
Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ve Borsalar, STK’lar, Birlikler, Kooperatifler, OSB’ler	<u>Yönetim Kurulu</u> tarafından “Bilgi Formu”ndaki ifadeleri içeren karar alınmalı veya “Bilgi Formu” yönetim kurulu kararına ek olarak onaylanmalıdır.

2. Kurum bazında istenen diğer belgeler

STK’lar	1.Proje için yetkilendirilmiş kişinin noter tasdikli imza sirküleri 2.Resmi kayıt/tescil/faaliyet belgesi 3. Güncel tüzük
Birlikler	1.Proje için yetkilendirilmiş kişinin noter tasdikli imza sirküleri
Kooperatifler	1.Proje için yetkilendirilmiş kişinin noter tasdikli imza sirküleri 2.Güncel tüzük
OSB’ler	1.Proje için yetkilendirilmiş kişinin noter tasdikli imza sirküleri

3. KAYS Tebligat Beyanı (Şablonu KAYS sisteminden indirilecek)

İlk üç maddedeki evrak asıl olarak sunulmalıdır. Fotokopi kabul edilmeyecektir.

4. Toplam maliyeti 10.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için;
  - En az 3 proforma fatura veya teklif mektubu (Her bir proforma faturanın üzerinde hangi bütçe kalemine ait olduğu mutlaka yazılmalıdır.)
  - Teknik özellikleri gösteren şartname (proforma fatura içerisinde olabilir.)
5. Mali durum gösteren belgeler:
  - Kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının yetkili kişi, organ ya da kurumlarca onaylanmış 2012 yılı kesin hesapları (ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, bilanço, gelir-gider tablosu)
  - Diğer başvuru sahipleri için 2012 yılına ait Yeminli Mali Müşavir veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir onaylı bilanço ve gelir tablosu
6. Fizibilite raporu (Zorunlu olmamakla birlikte, projenin değerlendirilme aşamasında katkı sağlayacaktır.)
7. Kooperatifler için, ortaklara kar dağıtılmayacağını gösteren kooperatif tüzüğü.

UYARI: Projenin hazırlık ve uygulama safhalarından doğrudan sorumlu olan başvuru sahibi ve varsa ortakları tarafından projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli olan her türlü mülkiyet, kira sözleşmesi, izin, ruhsat, yetki vb. belgelerin sözleşme tarihine kadar hazırlanması gerekmektedir.

Projenin Destek Almaya Hak Kazanması Durumunda Sözleşme İmzalanmadan Önce Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Sözleşme aşamasında istenen belgeler, projenin destek almaya hak kazandığının ilanından itibaren kısa bir süre içinde başvuru sahibi ve varsa proje ortaklarından talep edileceği için dikkatle incelenmeli ve gerekli ön hazırlıklar yapılmalıdır. Aşağıdaki liste başvuru sahipleri ve varsa proje ortaklarının ön hazırlık yapmaları amacıyla bilgi için sunulmuş olup, istenen belgelerin tam listesi sözleşmeye davet mektubunda başvuru sahiplerine bildirilecektir.

Sözleşme Aşamasında İstenecek Bazı Belgeler:

1. Teminat: Kamu kurum ve kuruluşları dışındaki bütün başvuru sahipleri sağlanacak destek tutarının %10'una karşılık gelecek tutar için (istenecek teminat tutarı projenin risk notuna göre ön ödeme öncesinde ajans tarafından arttırılabilir) bankalar veya katılım bankalarından alınmış 15 ay süreli Teminat Mektubu veya aynı tutarın Ajansa ait hesaba yatırıldığına dair şube onaylı banka dekontu. (Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının da teminat sunmaları gerekmektedir.)
2. (Kamu kurum ve kuruluşları hariç) Başvuru sahibinin ve proje ortaklarının sosyal güvenlik katkıları ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerine dair (borç bulunmadığına veya borçların yapılandırıldığına) son 15 gün içerisinde alınmış resmi yazı veya barkodlu internet çıktısı.
3. (Mahalli idareler hariç) Başvuru sahibinin ve proje ortaklarının ilgili vergi dairesinden alınmış vergi numarasını ve borcu bulunmadığına veya borçların yapılandırıldığına dair son 15 gün içerisinde alınmış resmi yazı veya internet çıktısı. (İlgili kurumlardan alınacak belgeler Başvuru Sahibi'nin ve varsa proje ortaklarının (Merkez ve tüm yasal şubeleri kapsayan) Türkiye genelinde vergi borcu bulunmadığını gösterecek şekilde düzenlenmelidir.)

UYARI: SGK ve Vergi Dairelerinden alınacak belgeler Başvuru Sahibi'nin ve varsa proje ortaklarının merkez ve tüm yasal şubeleri kapsamı gerekmektedir.

4. Projenin gerçekleştirileceği yerin mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge: Başvuru sahipleri, projenin uygulanacağı arsa, arazi veya binanın mülkiyetinin ve kullanım hakkının başvuru sahibi ya da proje ortağı kurumlara ait olduğunu gösteren tapu, tahsis belgesi veya kira sözleşmesi gibi belgeleri sözleşme imzalama aşamasında hazır halde yanlarında bulundurmaları gerekmektedir.(Kira sözleşmelerinin noter aracılığıyla düzenlenmediği durumlarda tapu belgesi ve mülk sahibinin imza beyannamesi de sunulmalıdır.)
5. ÇED Raporu veya ÇED Raporu'na ihtiyaç olmadığını gösteren ilgili kurumdan alınmış yazı.(Proje kapsamında yapılacak olan yatırım konusu ile uyumlu olması ve geçerliliği devam eden bir belge olması gerekmektedir. ÇED raporu alması gereken başvuru sahiplerinin, raporun alınması için gereken sürenin uzunluğunu ve sözleşme

imzalamak için kendilerine tanınacak sürede bu belgenin tamamlanması konusunda yaşanabilecek sıkıntıları dikkate alarak, bu konudaki yükümlülüklerini daha önceden araştırmaları tavsiye olunur.)

Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış; ÇED Raporu veya ÇED Raporu'na ihtiyaç olmadığını gösteren ilgili kurumdan alınmış yazının aslı veya ilgili kamu kurumu tarafından onaylı sureti sunulmalıdır. Başvuru aşamasında bu belgelerin aslının veya onaylı suretlerinin sunulması durumunda tekrar sunulmalarına gerek yoktur.

6. Başvuru esnasında sunulmadıysa, projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler: Projenin uygulanabilmesi için yukarıda bahsedilen durumlar dışında, yürürlükteki mevzuatlar gereği alınması gereken herhangi izin, ruhsat, yetki belgesi ve lisans gibi belge bulunması durumunda, bu belgelerin sözleşme aşamasında başvuru sahibi kurum tarafından sunulması gerekmektedir.
7. Proje sahibi ve ortaklarının destek almasına bir engel bulunmadığına dair beyan.
8. Başvuru sahibi adına sözleşme imzalamaya gelen kişinin kurum/kuruluş adına imza atmaya yetkili olduğuna dair belge (imza sirküleri) ve kurum kaşesi; eğer kurum/kuruluş tarafından başka bir kişi yetkilendirilmiş ise, yetkilendirilen kişiye ait imza beyanname ile birlikte noter onaylı vekâletname. Kamu kurum ve kuruluşları için sözleşme imzalamaya gelen kişinin yetkilendirildiğine dair en üst yetkili organ/amir tarafından alınmış kararın aslı veya "Aslı Gibidir" ibareli sureti.
9. Başvuru esnasında suretleri sunulmuş olan belgelerin aslı veya noter onaylı nüshaları.
10. Başvuru sahibi ve varsa ortakların aynı proje veya faaliyet için hâlihazırda Ajans'tan veya başka bir programdan aynı anda mali destek almadığına dair beyan.

Not: Başarılı başvuru sahiplerinden Ajansla mali destek sözleşmesi imzalayabilmek için istenecek evrakların tam ve güncel listesine Ajans internet sitesindeki proje uygulama bölümünden ulaşılabilir.

UYARI: Sözleşme imzalandıktan sonra tahakkuk edecek damga vergisinin ilgili vergi dairesine ödenerek alınacak makbuzun Ajansa sunulması gerekmektedir. Damga vergisinden

muaf olan kurumların, muafiyetlerine ilişkin evrakı Ajansa sunması gerekmektedir.

2.2.3. Başvuruların alınması için son tarih

Başvuruların KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih **14/02/2014, saat 17.00'dir**. Bu tarihten itibaren KAYS üzerinden proje başvuruları kapatılacaktır. KAYS üzerinden indirilecek projenin diğer destekleyici belgelerle birlikte Ajansa sunulması için son tarih **21/02/2014, saat 17.00'dir**. Son başvuru zamanından sonra Ajansa ulaşan başvurular (elden veya posta/kargo yolu ile) hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır.

2.2.4. Daha fazla bilgi almak için

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi: proje@bebka.org.tr

Faks : 0224 211 13 29

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde aşağıdaki adreste yayınlanacaktır: www.bebka.org.tr

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir başvuru sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır: **ön inceleme** ile **teknik ve mali değerlendirme**

2.3.1. Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında *idari kontrol* ile *uygunluk kontrolü* yapılır. Başvuru formu ve ekleri haricindeki destekleyici belgeleri eksik olan başvuru sahiplerine **beş iş gününü geçmemek** kaydıyla ek bir süre verilebilir. Bu süre, **KAYS sisteminde belirtilen proje irtibat kişilerinin e-posta adreslerine gönderilen eksik evrak tamamlama ihbarı ile başlayacak ve başvuru sahiplerine ayrıca yazılı bildirim yapılmayacaktır.**

Bu süre içerisinde eksik evrakın tamamlanmaması halinde bu başvurular teknik ve mali değerlendirme sürecine alınmayacaktır.

a) İdari Kontrol

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. İdari kontrolde, aşağıda yer alan İdari Kontrol Listesinde belirtilen kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilir** ve reddedildiği takdirde proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

İDARİ KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	EVET	HAYIR
1. Başvuru, sistem üzerinde standart formata uygun, Türkçe olarak hazırlanmış, bir asıl ve bir suret halinde Ajansa teslim edilmiştir.		
2. Başvuru Formu, Bütçe, Mantıksal Çerçeve ve Özgeçmiş(ler) sistem üzerinde uygun şekilde doldurulmuştur.		
3. KAYS sisteminden indirilerek çıktısı alınan başvuru formunun tüm sayfaları paraflanmış ve başvuru sahibinin beyannamesi bölümü, başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		
4. Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) tüm ortakların yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır.		
5. İştirakçi Beyannamesi, tüm iştirakçilerin (varsa) yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır.		

6. Başvuru sahibinin matbu bilgi formu doldurulmuş ve imzalanmıştır.		
7. Kurum türüne göre evrak listesi 2.maddesindeki belgeler matbu bilgi formuna eklenmiştir.		
8. KAYS Tebligat Beyanı uygun doldurulmuş ve imzalanmıştır.		
9. Toplam maliyeti 10.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için en az 3 proforma fatura veya teklif mektubu eklenmiştir.		
10. Kooperatifler için, ortaklara kar dağıtılmayacağını gösteren kooperatif tüzüğü eklenmiştir		
11. Mali durum gösteren belgeler sunulmuştur.		
12. Yaklaşık maliyet ve/veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya ilgili kuruluşların belirlediği güncel birim fiyatlara ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti ve maliyet tahmini sunulmuştur. (Gerekli ise)		

b) Uygunluk Kontrolü

Başvuru sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru sahibi ve ortaklar uygundur.		
2. Proje TR41 Düzey 2 bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) uygulanacaktır.		
3. Projenin süresi, izin verilen azami süreyi aşmamaktadır (12 ay).		
4. Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari destek tutarından (250.000 TL) düşük ve azami destek tutarından (1.000.000 TL) yüksek değildir.		
5. Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %75'inden fazla ve %25'inden az değildir.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Bu değerlendirmenin sonunda altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başvurular bakımından; mali kapasite ve ilgililik bölümlerinden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati önce olan listede üst sırada yer alır. Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen mali ve işletme kapasitesi bakımından en az 13 puan (20 puan üzerinden) ve ilgililik bakımından da en az 13 puan (20 puan üzerinden) alması koşulu aranacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU	
Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dâhil olmak üzere)	5
1.4 Başvuru sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	20
2.1 Proje, Teklif Çağrısının amacı ile ne kadar ilgili?	5
2.2 Proje, Teklif Çağrısının bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili?	5
2.3 Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	5
2.4 Hedef gruplar, nihai yararlanıcılar ve bunların sorunları yeterince tanımlanmış mı? Bu projenin söz konusu sorunları ve ihtiyaçları nasıl gidereceği açıklanmış mı?	5
3. Faaliyetler ve Yöntem	30
3.1 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	5
3.2 Faaliyet planı açık ve tutarlı mı, yöntemler ve sorumlular belirli mi, faaliyetlerle ilgili verilen bilgiler yeterli mi?	5
3.3 Önerilen faaliyet ve yöntemler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve bütçeyle uyumlu mu?	10
3.4 Başvuru sahibi kurum Ajanstan proje teklif çağrıları kapsamında daha önce destek aldı mı? (aldıysa 1, almadıysa 4)	4
3.5 Varsa, ortakların ve iştirakçilerin projeye dâhil edilme gerekçeleri tutarlı mı, katılım ve katkı düzeyleri yeterli mi?	3
3.6 Proje, üniversite ile işbirliği içeriyor mu?	3
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef gruplar ve bölge üzerinde somut bir etkisi olması ve bu etkinin yayılması bekleniyor mu? Bu durum projede yeterince açıklanmış mı? (sosyal faydalar, faaliyetlerin bölgesel faydaları, yaşam kalitesinde beklenen iyileşmeler, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere)	5
4.2 Proje çıktılarının sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli olan işletme ve yönetim modeli tanımlanmış mı ve uygulanabilir mi?	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları mali açıdan ve kurumsal açıdan sürdürülebilir mi?	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	15
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli ve gerçekçi (piyasa koşullarına uygun) mi?	10
TOPLAM	100

2.4.Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Başvuru, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen idari koşullara uygun değildir;
- Başvuru sahibi veya ortaklarından biri ya da birkaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya başvuru sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Bu rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

UYARI: Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği gereğince, Değerlendirme süreci tamamlandıktan ve Yönetim Kurulu tarafından başarılı projeler onaylandıktan sonra başarısız projelerin tekrar değerlendirilmesi mümkün değildir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **15/05/2014'tür**. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısı, onay süreçleri ve diğer etkenlere göre değişebilecektir.

2.5.Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, başvuru sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışındaki bütün başvuru sahiplerinden, her bir proje için sözleşmede öngörülen toplam destek miktarının **%10'u** teminat alınır.

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- a) Tedavüldeki Türk parası,
- b) Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları,

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Bunların, yararlanıcının Ajansın bildireceği banka hesap numarasına yatırdığına dair dekontun, sözleşme imzalamaya geldiği zaman ibrazı zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Teminatlar nihai ödemenin yapılmasını müteakip serbest bırakılır.

Sözleşmeler, Başvuru Sahiplerine yapılacak tebliğden itibaren en geç 10 iş günü içerisinde imzalanır. Başvuru Sahiplerinin bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmaması halinde destek kararı iptal edilir. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, eğer varsa yedek listede yer alan Başvuru Sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki

mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir. Usulsüzlük tespiti halinde yasal süreç başlatılır ve hibe tutarının destek sözleşmesinde belirtilen oranında tazminat istenir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı askıya alınabilir. Sözleşmede belirtilen mücbir sebepler dışında proje süresi uzatılamaz.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak yararlanıcı beyan raporları, ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat şartının yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının % 40'ı, yararlanıcıya ait (sözleşmede belirtilen) banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Sözleşme imzalanmadan önce yararlanıcının ve projenin risk ve ihtiyaç durumunu değerlendirmek amacıyla, Ajans tarafından ön izleme ziyaretleri yapılabilir ve bunun sonucunda ön ödeme oranı düşürülebilir/yeniden belirlenebilir.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler (1 ara ödeme ve 1 nihai ödeme), hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödeme destek miktarının en fazla % 40'ı oranında olabilir. Ara ödeme tutarı hesaplanırken gerçekleşen uygun maliyetler toplamı ile hibe oranı çarpılır, bu tutardan ön ödeme tutarı çıkarılarak ara ödeme tutarı bulunur. Her halükarda destek miktarının en az %20'si nihai ödemede gerçekleştirilir. Nihai ödeme mali destek yararlanıcısının projesini

tamamlayıp ajansa proje nihai raporunu sunmasından itibaren 60 gün içinde gerçekleştirilir.. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

ÖDEME ADI	ÖDEME ORANI	HESAPLAMA TÜRÜ	ÖDEME SÜRESİ
Ön Ödeme	%40	Risk Değerlendirme	Sözleşme + 45 Gün
Ara Ödeme	Tahmini %40	Hak Ediş Usulü	Rapor Teslimi + 40 Gün
Nihai Ödeme	Tahmini %20	Hak Ediş Usulü	Rapor Teslimi + 60 Gün

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar desteğin son ödemesinin yapılmasından sonra on yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde proje süresince veya proje sona erdikten sonraki on yıl içerisinde yapılabilecek denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Bütün projelerden denetim raporu talep edilir. Bu denetim yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Müşavirler Odası veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi) mensup onaylı bir denetçi mali müşavir tarafından yapılmalıdır.

Tanıtım ve görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Kalkınma Bakanlığı genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.bebka.org.tr) yayınlanan “Tanıtım ve Görünürlük Rehberi”ne uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın alma işlemleri: Harcama usul ve esasları ilgili kanunlarca belirlenen yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini tabi oldukları satın alma mevzuatı çerçevesinde

gerçekleştirirler. Harcama usul ve esasları hiçbir kanun tarafından belirlenmemiş kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Sözleşmenin ekinde (EK-IV) tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar proje uygulama rehberinde yer alacaktır. Satın alma ve proje uygulama rehberlerine Ajansın internet sitesinden (www.bebka.org.tr) ulaşılabilir.

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti yararlanıcıya aittir. Ancak yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle mülkiyetini başkasına devredemez, bunları rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz. Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur.

PROJE PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Burada yer alan göstergeler KAYS modülünde de tanımlanmıştır. Bu gösterge listesinden projenize uygun olanları seçmeniz gerekmektedir. Sistem üzerinde projenizle ilgili olan performans göstergesini seçtikten sonra bu göstergeye ilişkin mevcut durum değerini ve proje sonunda göstergede beklediğiniz gelişmeyi ifade eden göstergenin hedef durumunu belirtmeniz gerekmektedir. Burada seçeceğiniz göstergeler dışında projenize dair ek göstergeler olması durumunda bu ek göstergeleri mantıksal çerçevede belirtmeniz yeterli olacaktır. **Uygulama aşamasında performans göstergelerinin doğrulama kaynakları ile ilgili ilave belge istenecektir.**

No	Gösterge	Birim
1	Proje kapsamında oluşturulan soğuk hava deposu kapasitesi	Ton
2	Proje kapsamında kurulan tarım ürünlerinin işlendiği işletme sayısı	Adet
3	Proje kapsamında kurulan tarım ürünleri paketleme işletmesi	Adet
4	Proje kapsamında yöreye has yerel ürünlerin sergilendiği/pazarlamasının yapıldığı stant sayısı	Adet
5	Proje kapsamında yöreye özgü el sanatlarının eğitimini veren kurslara katılan kişi sayısı	Kişi

6	Proje kapsamında kırsal turizme yönelik faaliyet çeşitlerindeki (çiftlik turizmi, kültür turizmi vb.) artış	Adet
7	Proje kapsamında düzenlenen kırsal turizme yönelik tur sayısı	Adet
8	Proje kapsamında kırsal turizme yönelik olarak düzenlenmiş pansiyon sayısı	Adet
9	Proje kapsamında alternatif turizm (Agro-Turizm, Yayla Turizmi) için yatak kapasitesi artışı	Adet

3. EKLER

Sistem Üzerinde Doldurulması Gereken Formlar:

- Başvuru Formu
- Bütçe
- Mantıksal Çerçeve
- Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri

Sisteme Bilgi Amaçlı Yüklenecek Dosyalar:

- Destekleyici Belgeler
- Fizibilite Şablonu